

ÚSTAVNÝ SÚD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Hlavná 110, 042 65 Košice 1

P. O. Box E – 35

PREHEAD VYBRANÝCH ROZHODNUTÍ ÚSTAVNÉHO SÚDU SLOVENSKEJ REPUBLIKY

za obdobie VII./2021
Senát II

Nález:

spisová značka	II. ÚS 113/2021
populárny názov	Nekompletný súdny spis - rozhodovanie
sudca spravodajca	Peter Molnár
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Nález - Nález
dátum rozhodnutia	16.06.2021
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1
analytická právna veta	Skutočnosť, že v čase rozhodovania najvyššieho súdu o dovolaní, nebolo podanie sťažovateľa, ktorého prílohou bolo splnomocnenie na zastupovanie (splňajúce obsahové i formálne požiadavky podľa príslušných ustanovení Civilného sporového poriadku, ako aj zákona o e-Governmente) súčasťou súdneho spisu z dôvodov na strane súdu, nemožno pripísať na ťarchu sťažovateľa. Záver dovolacieho súdu v tomto konaní, podľa ktorého sťažovateľ nesplnil podmienku dovolacieho konania spočívajúcu v povinnom právnom zastúpení je potrebné považovať za neutržateľný a ústavne neakceptovateľný.
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľ podal dovolanie proti právoplatnému odvolaciemu rozsudku prostredníctvom svojho právneho zástupcu – advokáta, ktorý 9. apríla 2020 najvyššiemu súdu oznámil, že od 1. apríla 2020 mu bol pozastavený výkon advokácie. Najvyšší súd prípisom z 19. júna 2020 vyzval sťažovateľa, aby najvyššiemu súdu v lehote 10 dní od doručenia výzvy oznámil, kto prevzal jeho právne zastúpenie a, zároveň predložil plnomocnenstvo udelené novému zástupcovi. Nový právny zástupca zaslal najvyššiemu súdu splnomocnenie udelené sťažovateľom elektronicky, pričom správa, ktorej prílohou bolo listinné splnomocnenie opatrené vlastnoručným podpisom splnomocniteľa po vykonaní zaručenej konverzie z listinnej podoby do podoby elektronickej, bola uložená do schránky dovolacieho súdu 21. júla 2020. Najvyšší súd ústavnou sťažnosťou napadnutým uznesením z 26. augusta 2020 odmietol dovolanie sťažovateľa s odôvodnením, že do vydania predmetného uznesenia sťažovateľ neoznámil, kto prevzal jeho právne zastúpenie v dovolacom konaní a nepredložil splnomocnenie na zastupovanie tak, ako to vyžaduje § 429 ods. 1 Civilného sporového poriadku.
z odôvodnenia	17. Dovolací súd uzavrel, že žalovaný do vydania napadnutého uznesenia neoznámil, kto ho v dovolacom konaní bude zastupovať, a nepredložil plnomocnenstvo na zastupovanie, nebol teda v dovolacom konaní zastúpený tak, ako to vyžaduje § 429 ods. 1 CSP, a nie je splnená ani podmienka podľa § 429 ods. 2 písm. a) alebo písm. c) CSP.

	<p>18. Ústavný súd si na účel preskúmania opodstatnenosti argumentácie sťažovateľa uplatnenej v ústavnej sťažnosti vyžiadal od najvyššieho súdu spisový materiál k veci vedenej pod sp. zn. 7 Cdo 264/2019. Z predloženého spisu, ako i z príloh ústavnej sťažnosti ústavný súd zistil, že 21. júla 2020 bolo do elektronickej schránky najvyššieho súdu doručené podanie, ktoré obsahovalo oznámenie o prevzatí právneho zastúpenia sťažovateľa v dovolacom konaní advokátom Mgr. Martinom Paškalom spolu s prílohou, ktorú tvorilo splnomocnenie opatrené vlastnoručným podpisom splnomocniteľa (sťažovateľa) po vykonaní zaručenej konverzie z listinnej podoby do podoby elektronickej. Skutočnosť, že v čase rozhodovania najvyššieho súdu o dovolaní nebolo uvedené podanie sťažovateľa spolu s prílohou (spĺňajúce obsahové i formálne požiadavky podľa príslušných ustanovení Civilného sporového poriadku, ako aj zákona o e-Governmente) súčasťou súdneho spisu, nemožno pripísať na ťarchu sťažovateľa v tom zmysle, že nesplnil podmienku dovolacieho konania spočívajúcu v povinnom právnom zastúpení.</p> <p>19. Vzhľadom na už uvedené považuje ústavný súd záver dovolacieho súdu o nesplnení podmienky dovolacieho konania z dôvodu absencie povinného právneho zastúpenia za neudržateľný a ústavne neakceptovateľný, pričom dôsledkom uvedeného nedostatku poskytnutej súdnej ochrany zo strany najvyššieho súdu je porušenie základného práva sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (bod 1 výroku nálezu).</p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov	
súvisiace právne predpisy	zákon č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok
klúčové slová	zastúpenie, zastupovanie-povinné právne zastúpenie dovolanie-dovolacie konanie

Uznesenie:

spisová značka	II. ÚS 349/2021
populárny názov	Zánik funkcie sudcu - politická kandidatúra
sudca spravodajca	Ivan Fiačan
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Uznesenie - Uznesenie o odmietnutí
dátum rozhodnutia	06.07.2021
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Ústava Slovenskej republiky čl. 48 ods. 1 Ústava Slovenskej republiky čl. 2 ods. 2 Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 Ústava Slovenskej republiky čl. 20 Ústava Slovenskej republiky čl. 1 ods. 1 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 14 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 17 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1 Ústava Slovenskej republiky čl. 30 ods. 4
analytická právna veta	Ak sudca podpíše vyhlásenie, v ktorom vysloví súhlas so svojou kandidatúrou na kandidátnej listine politickej strany vo voľbách do Národnej rady Slovenskej republiky, hoci aj pred notárom, ale ho Štátnej komisii pre voľby a kontrolu financovania politických strán vôbec neodovzdá, tento súhlas nemá právnu relevanciu a nevyvoláva právne účinky spojené so zánikom funkcie sudcu. Rozhodujúcim okamihom je doručenie takéhoto vyhlásenia Štátnej komisii pre voľby a kontrolu financovania politických strán, pretože až týmto prejavom vôle sudcu kandidovať vo voľbách nadobúda predmetné vyhlásenie právnu relevanciu z pohľadu jeho spôsobilosti zasiahnuť do sťažovateľovho základného práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivý proces.

<p>skutkový stav a základné fakty</p>	<p>Proti sťažovateľovi ako sudcovi NS SR bolo vedené disciplinárne konanie pre závažné disciplinárne previnenie. Disciplinárny senát rozhodnutím z 5. júna 2020 zastavil disciplinárne konanie s odôvodnením, že podľa § 19 zákona o sudcoch funkcia sudcu sťažovateľovi zanikla uplynutím kalendárneho mesiaca, v ktorom bolo prezidentovi doručené vyhlásenie, v ktorom sťažovateľ ako sudca vyslovil súhlas so svojou kandidatúrou na kandidátnej listine politickej strany vo voľbách do Národnej rady Slovenskej republiky. Keďže takéto vyhlásenie bolo prezidentke Slovenskej republiky doručené 6. decembra 2019, funkcia sudcu potom sťažovateľovi zanikla k 31. decembru 2019. Disciplinárny senát na situáciu sťažovateľa aplikoval § 19 zákona o sudcoch novelizovaný zákonom č. 282/2019 Z. z. účinným od 15. októbra 2019.</p> <p>Proti rozhodnutiu disciplinárneho senátu podal sťažovateľ odvolanie.</p> <p>Odvolací disciplinárny senát odvolanie sťažovateľa ústavnou sťažnosťou napadnutým rozhodnutím zamietol.</p>
<p>z odôvodnenia</p>	<p>18. Ústavný súd nevidí dôvod sa od názoru vysloveného plénom ústavného súdu v náleze č. k. PL. ÚS 7/02 zo 4. marca 2002 odchýliť. V tomto kontexte dopĺňa, že ústavným základom pre disciplinárne trestanie sudcov je čl. 147 ods. 1 ústavy a čl. 148 ods. 1 ústavy. Pôsobnosť disciplinárnych senátov je následne konkrétne upravená v § 119 zákona o sudcoch. Činnosť disciplinárnych senátov organizačne zabezpečoval najvyšší súd, a to až do 1. júla 2017, odkedy činnosť disciplinárnych senátov organizačne a technicky zabezpečuje Kancelária Súdnej rady Slovenskej republiky (§ 119 ods. 4 zákona o sudcoch v znení účinnom od 1. júla 2017). Členov disciplinárnych senátov na obdobie troch rokov volí súdna rada. Je to práve súdna rada, ktorá kreuje disciplinárne senáty a jej kancelária ich organizačne a technicky zabezpečuje. Aj tento proces kreovania disciplinárnych senátov je zásadnou odlišnosťou od procesu tvorby súdu. Aj preto nemožno povedať, že disciplinárne senáty majú povahu súdu (čl. 143 ods. 1 ústavy). Nie sú totiž zriadené zákonom, tak ako sú kreované všeobecné sudy (zákon č. 80/1992 Zb., resp. č. 371/2004 Z. z.). Disciplinárne senáty sú kreované menovaním jeho členov súdnou radou.</p> <p>19. Na druhej strane ústavným základom pre vymedzenie pôsobnosti všeobecných súdov je čl. 142 ods. ústavy, podľa ktorého „<i>sudy rozhodujú v občianskoprávných a trestnoprávných veciach; sudy preskúmavajú aj zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy a zákonnosť rozhodnutí, opatrení alebo iných zásahov orgánov verejnej moci, ak tak ustanoví zákon</i>“. Sudcov vymenúva a odvoláva prezident Slovenskej republiky na návrh súdnej rady; vymenúva ich bez časového obmedzenia.</p> <p>20. Všetky uvedené odlišnosti medzi disciplinárnymi senátmi a súdmi (najmä spôsob kreovania, pôsobnosť, menovanie sudcov a čas, na ktorý sú menovaní, a pod.) vytvárajú kvalitatívne odlišnosti v chápaní ich postavenia a ich funkcie. Zatiaľ čo pôsobnosť súdov je veľmi široká a pokrýva právo na súdnu ochranu, pôsobnosť disciplinárnych senátov je zúžená len na jednu konkrétnu špecifickú otázku – disciplinárne konanie sudcov. Disciplinárne senáty majú tak povahu nezávislého orgánu (tribunálu) realizujúceho rozhodovanie v disciplinárnej zodpovednosti sudcov, avšak nejde o kompetenciu obdobnú právomoci súdov pri výkone všeobecného súdnictva. Tento materiálny rozdiel treba preto zohľadniť pri rozhodovaní o tom, či je extenzívny výklad čl. 144 ods. 2 ústavy vôbec možný.</p> <p>21. Ústavný súd je toho názoru, že uvedené argumenty nedávajú priestor pre použitie extenzívneho výkladu. Preto nemožno okruh osôb oprávnených podať návrh na začatie konania o súlade právnych predpisov rozširovať tak, že pod pojem súd bude zahrnutý aj disciplinárny senát. Odvolací disciplinárny senát teda správne vyhodnotil nedostatok svojej právomoci podať návrh na vyslovenie súladu aplikovanej právnej normy (§ 19 zákona o sudcoch) s ústavou. (...)</p>

	25. Vo vzťahu k druhému argumentačnému okruhu sťažovateľa (bod 10 tohto uznesenia), v ktorom sťažovateľ uvádza argumenty, prečo je § 19 zákona o sudcoch protiústavný, ústavný súd uvádza, že týmito argumentmi sa v tomto konaní nemôže zaoberať. Ústavný súd vychádza z prezumpcie ústavnosti § 19 zákona o sudcoch. Prezumpcia ústavnosti zákona platí dovtedy, kým ústavný súd túto domnienku vo svojom rozhodnutí nevyvráti, a to v konaní o súlade právnych predpisov podľa čl. 125 ústavy. Keďže ústavný súd dospel k záveru, že odvolací disciplinárny senát nie je aktívne vecne legitimovaný na podanie návrhu na začatie takeého konania a žiadny iný subjekt takýto návrh nepodal, je toho názoru, že § 19 zákona o sudcoch je ústavne súladná právna norma, ktorá je súčasťou právneho poriadku Slovenskej republiky.
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov	nález č. k. PL. ÚS 7/02 zo 4. marca 2002
súvisiace právne predpisy	zákon č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov
kľúčové slová	sudca-odvolanie z funkcie konanie-zastavenie sudca-disciplinárne konanie

Spracovalo Analytické oddelenie Kancelárie Ústavného súdu Slovenskej republiky

Upozornenie :

Prehľad vybraných rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „prehľad“) je neoficiálnym dokumentom, ktorý slúži výlučne na informovanie o rozhodovacej činnosti Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“). Prehľad zostavuje Analytické oddelenie Odboru súdnych poradcov a súdnej agendy Kancelárie Ústavného súdu Slovenskej republiky z rozhodnutí ústavného súdu, písomne vyhotovených a odoslaných účastníkom konania v danom období. Prehľad nezaväzuje ústavný súd a nenahrádza jednotlivé rozhodnutia ústavného súdu, z ktorých bol zostavený.